

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 26.08.2020 р., протокол №01

Курсова робота з методики навчання іноземної мови або методики
викладання зарубіжної літератури

(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта.
(шифр і назва предметної спеціальності)

Мова та література (із зазначенням мови)

спеціалізації 014.021 англійська мова і література
(шифр і назва спеціалізації)

освітньо-професійної
програми «Середня освіта (англійська мова і література)»
(назва освітньо-професійної програми)

Бердянськ, 2020

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ірина ГЛАЗКОВА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов і методики викладання

Ганна АЛЕКСАНДРОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету 21.08.2020 р., протокол №01.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Курсова робота з методики навчання іноземної мови або методики викладання зарубіжної літератури» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізації 014.021 англійська мова і література.

Предметом навчальної дисципліни є професійна підготовка сучасного вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури до роботи в закладах загальної середньої освіти України.

Міждисциплінарні зв'язки: англійська мова, історія зарубіжної літератури, методика навчання іноземної мови, методика викладання зарубіжної літератури, основи наукових досліджень, українська мова (за професійним спрямуванням); виконання курсової роботи закладає основи для написання кваліфікаційних робіт на наступних освітніх рівнях.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою виконання курсової роботи з методики навчання іноземної мови або методики викладання зарубіжної літератури є закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних здобувачами за час вивчення дисциплін «Методика навчання іноземної мови» і «Методика викладання зарубіжної літератури», та їх застосування у майбутній професійній діяльності; ознайомлення з теоріями, що були напрацьовані дослідниками в певних галузях методики; систематизація, закріплення та поглиблення знань.

1.2. Основними завданнями є створити у здобувачів вищої освіти теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання іноземних мов як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку; сформулювати теоретичні знання з методики навчання іноземної мови і викладання зарубіжної літератури та із суміжними з ними науками психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі створити уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя; ознайомити здобувачів із сучасними методичними напрямками і методами, формами та засобами навчання іноземних мов і викладання зарубіжної літератури, а також сформулювати у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов; на базі одержаних теоретичних знань розвивати у здобувачів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови та зарубіжної літератури; сформулювати здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в методичній науці; вміння самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень методичної науки; навичок ефективного використання довідкової літератури, різнотипних словників, електронних баз даних.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей та продемонструвати результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та	ПРН 1. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти. ПРН 2. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРН 3. Уміти добирати і застосовувати

<p>невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>СК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>СК 5. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови і зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.</p> <p>СК 6. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.</p> <p>СК 7. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії зарубіжної літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.</p>	<p>сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 4. Уміти організовувати освітній процес у закладі освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі закладу освіти, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРН 5. Знати і розуміти сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 11. Уміти використовувати гуманістичний потенціал англійської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 12. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 13. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРН 14. Уміти учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p>
--	---

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

1. Вибір теми дослідження.

2. Узгодження і (якщо необхідно) корегування обраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури.
3. Формування бібліографічного списку. Вивчення та опрацювання наукової літератури з теми дослідження. Укладання початкового плану курсової роботи і затвердження його науковим керівником.
4. Робота з необхідною науковою літературою. Написання вступу: обґрунтування актуальності проблеми, визначення мети та завдань дослідження, визначення об'єкта, предмета, методології та методів дослідження. Збір фактичного матеріалу.
5. Написання теоретичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін. Збір фактичного матеріалу.
6. Обробка, систематизація та узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Написання практичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін.
7. Написання тез доповіді за результатами дослідження. Публікація у збірнику тез конференції.
8. Написання наукової статті за результатами дослідження. Подання та публікація статті у науковому виданні.
9. Написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, що визначені у вступі до курсової роботи. Внесення необхідних коригувань.
10. Оформлення курсової роботи відповідно до вимог. Подання курсової роботи на перевірку у встановлені терміни.
11. Аналіз отриманого попереднього відгуку керівника роботи. Підготовка до захисту (написання виступу та створення презентації в Power Point).
12. Захист курсової роботи.

3. Рекомендована література

Основна

1. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): монографія. Київ: Освіта України, 2008. 464 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ: Слово, 2010. 432 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
6. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : посібник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
7. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
8. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: навчальний посібник для студентів-філологів. Київ: Ленвіт, 2011. 291 с.
9. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / укл. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2004. 208 с.
10. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навчальний посібник Київ: Кондор, 2007. 316 с.

Додаткова

1. Актуальні питання методики викладання літератури: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2017. 65с
2. Баліна К. Діалог між навчальними дисциплінами – запорука кращого засвоєння кожної з них. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2007. № 3. С. 14-15.
3. Богосвятська А. І. Професійний статус учителя світової літератури. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. № 12. С. 26-30.
4. Богосвятська А. І. Сучасні форми і методи навчання в системі формування духовно-моральної культури учнів. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. № 11. С. 21–25.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 127 с.
6. Ісаєва О. Підручник для представника цифрової епохи в запитаннях і відповідях (про деякі особливості нового підручника «Зарубіжна література», 10 клас). Київ: УОВЦ Оріон, 2018. 230 с.
7. Ковбасенко Ю. Селекція літературних творів для шкільних програм як методична проблема. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2016. № 6. С. 3–5
8. Костюк Ж. Критичне мислення на уроках світової літератури як засіб формування в учнів гуманістичного світогляду. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2014. №9. С.38-41.
9. Куцевол О. М. Професійно-методична підготовка майбутніх учителів літератури до формування духовного потенціалу особистості третього тисячоліття. URL: http://www.philology.kiev.ua/library/zagal/Literaturoznavchi_studii_2010_26/320_325.p
10. Ніколенко О. Про програми, підручники й нові книжки. *Всесвітня література в школах України*. 2018. № 7–8. С. 2–5
11. Ніколенко О. Компетентності – сходинки до сучасного світу. *Всесвітня література в школах України*. 2018. №1. С. 2-4.
12. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. Київ: Ленвіт, 2004. 324 с.
13. Токмань Г. Курсова, бакалаврська, дипломна, магістерська роботи з української літератури та методики її викладання в школі : вимоги до змісту та оформлення. К. : ІВЦ Держкомстату України, 2001. 62 с.
14. Шалагінов Б. Б. Літературна компаративістика в школі. Можливості й труднощі. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6. С. 2–5.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Освіта в Україні. URL: <http://osvita-ua.net>
5. Освітній портал – освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://www.osvita.org.ua>
6. Шкільний портал «Острів знань». URL: <http://ostriv.in.ua>
7. Все для вчителя. URL: <http://www.uroki.net>
8. Інформація педагогу. URL: <http://ped-inform.org.ua>
9. Українській освітній портал. URL: <http://teacher.in.ua/>
10. Проект створений для вчителів світової літератури. URL: <http://mysvitlit.at.ua>
11. Сучасні педагогічні технології. URL: <http://pedtechno.ru/>

Ресурси, які можна використовувати для неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти

1. Британська платформа цифрової освіти FutureLearn. URL: <https://www.futurelearn.com>

2. Он-лайн платформа British Council. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk>
3. Он-лайн платформа безкоштовних освітніх курсів та семінарів URL: <https://prometheus.org.ua>
4. Он-лайн проект в галузі масової освіти Coursera. URL: <https://www.coursera.org>

4. Методи навчання:

- 1) За характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, дедуктивний, індуктивний.
- 2) За рівнем самостійності розумової діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.
- 3) За джерелом знань: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою); наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження); практичні (практична робота, виконання завдання).
- 4) Інтерактивні методи навчання: дискусія, рольова гра, робота в парах, мозковий штурм, інтерв'ю, обмін думками, метод навчальних проектів.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

6. Система оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (дуже добре)
65-77			C (добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (достатньо)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)